Problematika seniorů - řidičů ČR v silniční dopravě

Publikováno: 7. 3. 2007

Kategorie starších řidičů, nad 65 let, se nepodílí významnou měrou na dopravní nehodovosti. V roce 2003 zavinili řidiči této kategorie celkem 5 678 dopravních nehod, což je pouze 3,09% všech nehod zaviněných řidičem motorového vozidla a v roce 2004 zavinili 5.750 dopravních nehod, což je pouze 3,19% všech nehod zaviněných řidičem motorového vozidla.

Pro srovnání uvádíme, že mladí řidiči ve věku 18-20 zavinili v roce 2003 5,35%, řidiči ve věku 21-24 let 11,20%, řidiči ve věku 25-29 let 16,63% všech nehod zaviněných řidičem motorového vozidla. V roce 2004 zavinili řidiči ve věku 18-20 let 5,63%, řidiči ve věku 21-24 let 10,74% a řidiči ve věku 25-29 let 16,02% všech nehod zaviněných řidičem motorového vozidla.

Tato nízká nehodovost seniorů v ČR je zapříčiněna několika faktory:

- Větší řidičská zkušenost starších řidičů, větší předvídání důsledků rozhodování a jednání, neriskování, větší zodpovědnost
- Uvědomování si vlastních hendikepů, např. vědomí snížení svalové síly, senzorických schopností a reakcí
- Emocionální vyrovnanost, reálný přístup ke skutečnosti, neriskování, ustálená hodnotová hierarchie

Nižší nehodovost ve srovnání s seniory v „starých“ členských státech EU je zapříčiněna:

- Výrazně menším počtem osob, které aktivně řídí motorové vozidlo, z důvodu zhoršení zdravotního stavu, omezenějšími možnostmi efektivní rehabilitace a tím udržení či zlepšení zdravotního stavu
- Výrazně menším počtem ujetých kilometrů z důvodu reálné výše starobního důchodu a nákladů na provoz vozidla, jeho opravy nebo pořízení nového

Podle prognóz se však dopravní nehodovost seniorů bude v ČR zvyšovat spolu se zvyšujícím se počtem starších osob a zlepšováním jejich ekonomické situace.

Aby dopravních nehod zaviněných řidiči seniory nepřibývalo, je třeba, aby jejich automobil byl vybaven přiměřeně jejich věku, fyzickým a psychickým možnostem. Doporučujeme proto aby si starší řidiči, například ještě před odchodem do starobního důchodu, zakoupili novější automobil, který je vybaven takovými technickými prvky, které jim usnadní řízení vozidla. Jde například o:

- Posilovač řízení – řízení takto vybavených vozidel nevyžaduje větší svalovou sílu. To je žádoucí zejména v kritických situacích, kdy musí řidič rychle a efektivně zareagovat změnou směru vozidla.
- Posilovač brzd – pomáhá zejména v případě nutnosti náhlého snížení rychlosti nebo zastavení vozidla. Posilovač řízení i brzd usnadňují ruční (nožní) ovládání průběhu pohybu vozidla a nevyžaduje větší svalovou sílu k dosažení žádoucího efektu.
- ABS (antibloksystém) zabraňuje zablokování kol při prudkém brždění a snižuje tak nebezpečí ztráty kontroly nad vozidlem z důvodu smyku
- Možnost nastavení pozice sedadla řidiče ve vozidle do vyšší polohy, která umožňuje řidiči viditelnost na všechny strany a dobrý přehled o dění v dopravním provozu
- Ergonomicky tvarované sedadlo řidiče s rozsáhlou možností seřízení a podpory páteře
- Možnost nastavení výšky a sklonu volantu
- Možnost optimálního nastavení předního osvětlení (reflektorů) vozidla z kabiny pro jízdu v noci a za snížené viditelnosti seřízením vzdálenosti dopadu světla

© *Observatoř bezpečnosti silničního provozu, www.czrso.cz*

- Seřiditelné napnutí bezpečnostních pásů a omezovače síly bezpečnostního pásu umožňují řidiči, zejména v případě nouze, snížit tělesnou zátěž
- Vybavení vozidla airbagy
- Automatická převodovka odstraní nutnost řazení rychlostních stupňů a umožní řidiči věnovat se více dopravním situacím
- Dobře dosažitelné ovladače s přehledným uspořádáním
- Dobře viditelné a umístěné sdělovače na palubní desce, které umožní rychle poskytnout potřebné informace při krátkém odvrácení pohledu z jízdní dráhy
- Elektrické ovládání oken a zpětných zrcátek
- Vyhřívání zadního skla a venkovních zpětných zrcátek
- Dveře, které svou velikostí a úhlem otevření ulehčí nastupování a vystupování z vozidla
- Držadla v prostoru dveří a nízké nástupní a manipulační hrany